

Andrzej Sapkowski
PANIEKOS METAS
Fantastinis romanas

**ANDRZEJ SAPKOWSKI -
NEABEJOTINAS
EUROPOS FANTASTIKOS LYDERIS!!**

Visą raganiaus Geralto epopėją sudaro
šios knygos:

1. RAGANIUS

(PASKUTINIS NORAS ir LIKIMO KALAVIJAS)

2. ELFŲ KRAUJAS

3. PANIEKOS METAS

4. KRIKŠTAS UGNIMI

5. KREGŽDĖS BOKŠTAS

6. EŽERO VALDOVĖ

Raganiaus Geralto, Jenefer ir Ciri pasaulyje siaučia pragaištingo karo liepsna. Visi žymiausi burtininkai renkasi į sueigą Thanedde, kad susitartų, kaip išsaugoti trapią politinę pusiausvyrą.

Tačiau sąmokslai ir išdavystės burtininkams yra lygiai taip pat būdingi kaip ir žmonėms. Nuo šiol raganiaus Geralto, burtininkės Jenefer bei Ciri likimai pakibs ant plauko, nes juos ims medžioti ir juodasis riteris, ir kerėtojas Rijencė, ir rinktiniai smogiamieji elfų būriai...

Iš lenkų kalbos vertė VIDAS MORKŪNAS

Andrzej Sapkowski

CZAS POGARDY

Warszawa, SuperNOWA, 1998

Copyright © 1995 by Andrzej Sapkowski

Cover art copyright © 2006 by Luis Royo

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2006

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2011

*Kraujas tau ant rankų, Falka,
ir ant japončos.
Dek sudeki, piktadare,
ugnyje kančios!*

Vydragai, kitaip raganiai, paslaptinga išrinktųjų šventikų-karių kasta, veikiausiai druidų (žr.) atšaka nordlinguose (žr.). Tamsuomenės vaizduotės apdovanoti magiško mis galiomis ir antžmogiškais gebėjimais, **v.** laikyti kovotojais prieš piktąsias dvasias, pabaisas ir visokeriopas tamsiąsias jėgas. Tikrovėje gi meistriškai įvaldžiusiais ginklo meną **v.** naudojosi Šiaurės valdovai tarpusavio gentinėse rietynėse. Mūšyje **v.** puldavo į transą, sukeltą, manytina, savhipnoze arba kvaišalais, kaudamiesi trykšdavo akla energija, nėmaž nejautrūs skausmui, nepaisydami net rimtų sužalojimų, dėl ko tik dar giliau kerojo tikėjimas jų antgamtinėmis galiomis. Teorija, pasak kurios **v.** esą mutacijų ar genų inžinerijos produktai, liko nepatvirtinta. **V.** - nordlingų gausių padavimų herojai (plg. F. Delanua, "Šiaurės tautų mitai ir legendos").

Efenbergas ir Talbotas,
"Encyclopaedia Maxima Mundi", XV t.

PIRMAS SKYRIUS

Kad užsidirbtum duonos kąsnį tarnaudamas raituoju žygūnu, porindavo Aplegatas tarnybon stojantiems jaunikiams, reikia dviejų dalykų: auksinės galvos ir geležinės šiknos.

Auksinė galva - nepamainoma, mokydavo jis jaunus žygūnus, mat po drabužiais, prie nuogos krūtinės pritvirtintame plokščiam odiniame kapše gabenti valia tik ne itin svarbias žinias, kurias galima be baimės patikėti išdavikui popieriui ar pergamentui. Iš tiesų svarbią, slaptą informaciją, tokią, nuo kurios daugel priklauso, žygūnas privalo įsiminti ir atkartoti adresatui. Žodis žodinė, o tie žodžiai kartais būna ne tokie ir paprasti. Jau vien ištarti juos nelengva, o jau įsiminti... Štai tam, kad įsimintum, kad atkartodamas nesuklystum, ir reikalinga auksinė galva.

O kokia nauda iš geležinės subinės, oho, tai kiekvienas žygūnas labai greitai patiria pats. Balne kitąsyk tenka praleisti ištisas tris dienas ir tris naktis, šimtą ar visus du šimtus mylių kratytis vieškeliais, o kartais, žiūrėk, ir bekele. Kaipgi, žinoma, balne be perstojo ne-

išsėdėsi, kartkartėmis reikia ir nulipti, atsipūsti. Mat žmogus ištvėria daugel, arklys - mažiau. Bet, kai po atokvėpio tenka vėl sėsti į balną, taip ir girdi pasturgalį rėkiant: "Gelbėkit, žudo!"

Kam dabar reikalingi tie raitieji žygūnai, pone Aplegatai, būdavo, stebisi jaunimas. Tarkime, iš Vengerbergo į Vizimą greičiau nei per keturias penkias paras niekas nenujos, net jei šuoliuotų pačiu eikliausiu žirgu. O kiek sugaištų Vengerbergo burtininkas siųsdamas žinią Vizimo burtininkui? Pusvalandį, gal ir dar mažiau. Žygūnui gali apšlubti arklys. Žygūną gali užmušti plėšikai ar Voverės, sudraskyti vilkai ar sparnuotieji liūtai. Buvo raitelis ir nebėr. O burtais pasiūsta žinia visados nueis, nepasiklys, nepavėluos ir nedings. Tai kam žygūnai, jei visur esama burtininkų, kiekviename karaliaus dvare? Nebereikalingi jau žygūnai, pone Aplegatai.

Kadaise Aplegatas ir pats guodėsi, kad niekam jis nebereikalingas. Buvo trisdešimt šešerių metų, žemo ūgio, užtat tvirtas ir gyslotas, darbo nevengė jokio, o galvą, žinia, turėjo auksinę. Galėjo susirasti kitokį amatą, būtų ir save išlaikęs, ir žmoną, atidėjęs kokį skatiką dviejų netekėjusių dukterų kraičiui ir dar pa-

rėmęs trečią, ištekėjusią, kurios vyrui, beviltiškam išsižiojėliui, verklas nesisekė, nors pasismauk. Bet Aplegatas apie kitokį darbą nenorėjo nė girdėti. Juk jis - karališkasis raitasis žygūnas.

Nelauktai netikėtai, po ilgo užmaršties ir žeminančio dykinėjimo laikotarpio, Aplegato vėl prisireikė. Vieškeliais ir miškų trakais vėl sudunksėjo kanopos. Žygūnai, kaip senais laikais, vėl skersai išilgai ėmė matuoti kraštą, nešiodami iš miesto į miestą žinias.

Aplegatas žinojo kodėl. Jis daugel matė, o girdėjo dar daugiau. Siunčiantys žinią tikėdavosi, kad, ją perdavęs, turinį jis tučtuojau ištrins iš atminties, pamirš taip, kad neprisimintų nė kankinamas. Bet jis prisimindavo. Ir žinojo, kodėl karaliai staiga nustojo naudotis magų paslaugomis ir magiškuoju ryšiu. Žinios, kurias nešiojo žygūnai, burtininkams turėjo likti neprieinamos. Karaliai staiga liovėsi pasitikėję magais, savo paslapčių jiems nebeatskleisdamo.

Dėl ko taip ūmai ataušo karalių ir burtininkų draugystė, Aplegatas nežinojo, nelabai jam ir rūpėjo. Ir karalius, ir magus jis laikė neperprantamais, nenuspėjamais individualiais - ypač šiais sudėtingais laikais. O kad laikai užėjo

sudėtingi, tiesiog neįmanoma nepastebėti, kai maišai kraštą skersai išilgai: iš miesto į miestą, iš pilies į pilį, iš karalystės į karalystę.

Vieškeliuose knibždėte knibždėjo kariškių. Kas žingsnis susidurdavai su pėstininkų ar raitijos kolonomis, o kiekvienas sutiktas kometantas būdavo susinervinęs, dirglus stačiokas, ir dar toks pasipūtęs, tarytum viso pasaulio likimas tik nuo jo vieno ir priklausytų. Miestus bei pilis irgi užplūdo ginkluoti žmonės, karštingiškas šurmulys nerimo nė akimirkai. Iki šiolei nepastebimi seniūnų pavaduotojai ir kašteliškai, dabar pikti nelyginant širšės prieš audrą, be atvangos lakstė gynybinėmis sienomis ir po kiemus, rėkavo, keikėsi, dalijo įsakymus ir spyrius. Į tvirtoves ir įgulas dieną naktį traukė sunkiai pakrautų vežimų vilkstinės, o priešinga kryptimi lėkė jau tuščios. Vieškeliai dulkęjo po besispardančių treigių - tiesiai iš tabūno - kanopomis. Dar neįpratę nei prie žaboklės, nei prie ginkluoto raitelio, eržilai džiaugėsi paskutinėmis laisvės dienomis, dėl ko arklininkams tik padaugėjo darbo, o kitiems eismo dalyviams - rūpesčių.

Žodžiu, tvankiame, užsistovėjusiame ore tvyrojo karo nuojauta.

Aplegatas pasistiebė balnakilpėse, apsidairė.

Apačioje tarp medžių karūnų žvilgėjo upė, vingiuojanti pievomis palei kalvos papėdę. Kitapus upės, pietuose, plytėjo miškai. Žygūnas paragino arklį. Reikėjo skubėti.

Jojo jis antrą dieną. Karaliaus įsaką ir paštą gavo Hagėje, kur ilsėjosi grįžęs iš Tretogoro. Iš tvirtovės išjojo naktį, nušuoliavo vieškeliu kairiuoju Pontaro krantu, priešaušriais kirto Temerijos sieną, o dabar, kitą pusiaudienį, jau pasiekė Ismenos krantą. Jei Foltestas būtų buvęs Vizime, Aplegatas žinią jam būtų perdavęs dar naktį. Deja, karaliaus sostinėje nebuvo - išvyko į krašto pietus, į Mariborą, beveik už dviejų šimtų mylių. Aplegatas tai žinojo, todėl netoli Baltojo Tilto išsuko iš vakarų vieškelio ir miškais nujojo Elanderio kryptimi. Žinoma, jis šiek tiek rizikavo. Miškuose vis dar siautėjo Voverės, neduokdie pakliūti jiems į rankas ar pasipainioti po strėle. Tačiau karališkasis žygūnas rizikuoti privalo. Tokia tarnyba.

Per upę jis persikėlė nesunkiai - nuo pat birželio nelijo, vanduo Ismenoje buvo gerokai nusekęs. Laikydamasis miško pakraščio, išjojo į vieškelį, iš Vizimo vedantį į pietryčius, Mahakamo Masyve sutelktų nykštukų gyvenviečių, lydyklų, kalvių link. Keliu traukė nemažai vežimų, kuriuos vis pralenkdavo raitieji patruliai.

Aplegatas lengviau atsikvėpė. Ten, kur gausu žmonių, Voverės nesirodydavo. Kovos su elfais kampanija Temerijoje truko jau gerus metus, miškuose persekiojamų Voverių būriai skaidėsi į mažas grupes, o šios laikėsi atokiau nuo judrių kelių ir pasalų juose nespėdavo.

Pavakariais Aplegatas pasiekė vakarinę Elanderio kunigaikštystės ribą, atsidūrė kryžkelėje netoli Zavados kaimo, iš kur jam atsivėrė tiesus ir saugus kelias į Mariborą - keturiasdešimt dvi mylios judriu plentu. Kryžkelėje stovėjo užkeistos namai. Jis nutarė atsipūsti pats ir leisti atsigauti arkliui. Žinojo: jei išjos apyaušriu, tuomet, net nenuvaręs žirgo, dar iki saulėlaidos išvys sidabriškai juodas vėliavas ant raudonų Mariboro pilies stogų.

Nubalnojo kumelę ir pats ją nušveitė, tarną pavaręs šalin. Aplegatas - karaliaus žygūnas, o karaliaus žygūnas niekam neleidžia liestis prie savo arklio. Suvalgė gerą porciją kiaušienės su dešra ir ketvirtį kepaliuko pikliuotos duonos, išgėrė kvortą alaus. Pasiklausė gandų. Pačių įvairiausių. Smuklėje ilsėjosi keliauninkai iš visų pasaulio kampelių.

Dol Angroje, kaip sužinojo, vėl kibirkščiaavo neramumai, Lyrijos raitasis būrys pasienyje vėl susikirto su nilfgardiečių patruliu, Mevė,

Lyrijos karalienė, vėl atvirai apkaltino Nilfgardą provokacijomis ir paprašė Aedirno karaliaus Demavendo pagalbos. Tretogore viešai įvykdyta egzekucija Redanijos baronui, patyliukais susidėjusiam su Nilfgardo imperatoriaus Emyro emisarais. Kaedvene, Leydo forte, į stambų junginį susimetę *Scoia'tael* būriai surengė skerdynes. Keršydami už jas Ard Carraigho žmonės per pogromą išžudė mažne keturis šimtus sostinėje gyvenančių nežmogių.

Temerijoje, pasakojo iš pietų traukiantys pirkkliai, Cintros emigrantai, susibūrę po maršalo Visegerdo vėliava, sielvartauja ir gedi. Mat pasitvirtino siaubinga žinia: Liūtukė, kuniškaištytė Cirilė, paskutinioji karalienės Kalantės, Cintros Liūtės, kraujo palikuonė, žuvo.

Išgirdo Aplegatas ir dar baisesnių, šurpinančių gandų. Šit keliuose kaimuose aplink Aldersbergą iš melžiamų karvių tešmenų staiga pašėlo čiurkšti kraujas, o auštant žmonės matė rūke klaidžiojančią Maro Mergą, klaikios epidemijos pranašę. Bruge, netoli Brokilono Miško - uždraustos įžengti driadžių karalijos - pasirodė Šiurpieji Medžiokliai, debesimis šuoliuojanti šmėklų vora; o, kaip visiems žinoma, Šiurpieji Medžiokliai visada pranašauja karą. Nuo Bremervoordo kyšulio kažkas matė laivą

vaiduoklį, o jo denyje - pamėklę: juodą riterį su šalmu, papuoštu plėšraus paukščio sparnais...

Ilgiau žygūnas nesiklausė, pernelyg buvo pavargęs. Nuėjo į bendrą nakvynės kambarį, krito į guolį ir kietai užmigo, miegojo it kirvapentė.

Atsikėlė brėkstant. Išėjo į kiemą ir nustebo - kažkas pirm jo susiruošė į kelią, o taip nutikdavo retai. Prie šulinio stovėjo pabalnotas juodas eržilas, greta moteris vyriškais drabužiais geldoje plovėsi rankas. Išgirdusi Aplegato žingsnius, ji atsigrėžė, šlapiais delnais suėmė ir atmetė vešlius juodus plaukus. Žygūnas nusilenkė. Moteris linktelėjo vos pastebimai.

Arklidžių tarpduryje jis mažne kaktomuša susidūrė su dar vienu ankstyvu paukšteliu: akšomine kepuraite pasipuošusi jauna mergina kaip tik vedėsi laukan obuolmušę. Mergaitė ramstėsi kumelei į šoną, trynėsi veidą ir žio-vavo.

- Vaje, - sumurmėjo ji eidama pro žygūną, - dar užmigsiu ant arklio... Užmigsiu kaip didelė... Uaaauuu.....